

4/11/1934

İÇİNDEKİLER

Şimdi taze açtı gülümüz bizim

Afyon Belediye intihabı ve manası

Hasta adam

Bu günün ilk mektebi

İş kimseyi öldürmez

Taşpınar Yollarında

Onbirinci yılın düşünceleri

Türk Dili

Cümhuriyet Bayramı

Bir yıl içinde Vilâyetimiz neler yaptı

Bir yıl içinde Evimiz neler yaptı

* * *

Yusuf mazhar

Namdar Rahmi

A. Zeki

Müt. İhya H.

Edip Âli

Erkmen

Yemin

* * *

* * *

* * *

Millî başkanımız ve ulu Reisi Cümhurumuz

Gazi Hazretleri

Milli başkalmış ve ulu Reisi Cümhurumuz

Gazi Mustafa Kemal

İkinci Yıl

20 Aralık 1934

Bizim için kurtarıcı. Ona bizden bir parçası da geldi. Bizim için

varlığımız gibi **Onuncu Cümhuriyet bayramında Ankarada**

İri ve sağlam göğüsleri **Lise talebeleri ant içerlerken.**

— Bir kurtarıcı emnet etti

Bir ihtiyar diyor:

— Kırk yıl önceki bir zaman. Gökten bir ışık geldi, ne

Balkan. Bir aralık sonra geldi. Kırk yıl önceki bir zaman

gidi. Olayı Ankarada oldu. Olayı Ankarada oldu.

güne göre geçiyor. Tarihimiz

Bir ötekiler için bir zaman

Türkiye Cümhuriyeti

diye bir zaman geçiyor.

TAŞPINAR

Cilt : 2.

Sayı. 24.

Her ayın ondokuzunda çıkar.

İdare Yeri : Afyon Halkevi.

29 Birinci Teşrin 1934.

Taşpınar Yollarında :

ŞİMDİ TAZE AÇDI GÜLÜMÜZ BİZİM

On birin baharına basdık. Dün, bir ilk mektebin birinci sınıfında bulunan bir çocuğa soruyoruz:

— Yavrum mektebinizde ne yapıyorsunuz?

Mini mini ağızdan şu gül sözler dökülüyor:

— Yarın Cümhuriyet bayramı. . Sınıfımızı süsledik. Her yeri yeşilliklerle donatdık. Gazinin resmini çiçeklerle bezedik. Yeni elbiseler yaptık. Babam evde bayrakları yine asacak.

ve sevinçli sıçrayışlarla uzaklaşıyor.

Bir genç mektepli:

— Bu bayramda en çok sevinç payı bize düşer. Cümhuriyet bizim için kuruldu. Ona bizden bir parça gibi değil, bizim bütün varlığımız gibi bakıyoruz,

İri ve sağlam göğsünü bir körük gibi dalgalandırarak ekliyor:

— Bize kendisi emanet etti.

Bir ihtiyar diyorki:

— Kırk yıl askerlik ettim. Gezmedigim ne Yemen kaldı, ne Balkan.. Bir aralık esirde oldum. Kırk yılın içinde bahtım bir açıldı evlat! Ancak ahir ömrümde al bayrağın altından göğsümü geae gere geçiyorum. Tanrı bana bu günü gösterene dert vermesin.

Bir kıt'a asker tunç köğüslerini kabartarak çelik seslerle:

Türküz Cümhuriyetin göksümüz tunç siperi

diye demir adımlarla geçiyor.

Onuncu Cümhuriyet bayramında Ankara'da
lise talebeleri ant içerken.

AFYON BELEDİYE İNTİHABI VE MANASI.

Yusuf Mazhar.

Türkiyemizin her tarafında Belediye azaları seçiliyor. Her yerde mesut şekiller gösterdigine, ve memnuniyete şayan neticeler verdigine kani olduğumuz bu millî hadise, Afyon karahisarında şimdiye kadar görmediğimiz büyük bir samimiyet içinde geçti.

Afyon şehrinde, sevinç, inanç ve birlik taşı.

Bundan evvelki intihapta resmî ve hususî gayret ve teşviklere ve rey verme müddetinin temdidine rağmen ancak 1260 erkek şehirlinin reyi toplanabilmişti.

Fakat şimdi rey verenlerden yalnız 4307 si hanımdır.

Bu şitabı uyandıran ve dört sene içinde 4307 kadına intihap hakkını ve bu hakkı kullanmağı öğreten kuvvet nerededir?

Dört senenin sahasında - bu şehirceğizde - bu kadar hemşeriyi rey sandığı başına celp edecek ne cazibe hasıl oldu? ve rey verenler niçin temamile Halk fırkasına rey verdi...

Dört sene evvel temditlerin verimi olan 1260 reyin önünde şimdi üç günde teşviksiz, hatta propağandasız bir hava içinde 9300 reyin toplanmasının derin bir manası, içtimai bir sırrı, psikolojik bir mahiyeti vardır:

Bu - Türkiye de Cümhuriyetin ve - Türk milletinde Kemalizin Cümhuriyete revnak veren prensiplerinin yerleşmiş, kaynamış ve kök salmağa başlamış olmasının neticesidir. O prensipler en mütevazı vatandaşın kalbini tutmuş ve millî şuuru bir bahar

Ve nihayet bir halk şairi, Cümhuriyet bayramı için söylediği bir destanda:

Taze açıldı gülümüz bizim
sözlerle «Cümhuriyet»i seyrine erişilmez bir zevkle şiirleştiriyor.
Evet, bu Türkün kendi sevki, kendi ruhudur. Halkın günlünden bir tomurcuk tazeligile ne cana yakın bir bahar dökülüyor:

Şen şadıman oldu elimiz bizim
Şimdi taze açdı gülümüz bizim

T. P.

güneşi gibi aydınlatmış, uyandırmıştır. Yurtta ve millette her şey yürümekte ve ilerilemektedir.

**

Afyon Karahisarımızda beli bükülmüş ninelerin, yavrusunu kucaklamış annelerin ve mütevazı tüvaletli esnaf kadın ve kızlarının rey verme yerine akın akın gelişlerinde bir düğüne, bir eğlence yerine gidişteki neşe görünüyordu. Küçük sanatkârlar ve esnaf çıraklarında bir bayram gününün şetareti vardı..

Bu manzara kadar sevimli bir manzara ve bu hadise kadar millet ve memleket için teminatlı bir hadise bulunacağına ihtimal verilemez... Çünkü bu, Türkiye'nin tamamlanmakta olduğunu, Türk milletinin şuurlanmak devrinde bulunduğunu göstermiştir.

Reylerin kesreti ve -nazarlık ittihaz olunan bir rey hariç- Halk Fırkasının namzetlerine verilmiş olması karakter itibariyle artık inadın, ihtirasın söndüğüne delâlet eden bir hadise idi...

Evimizin içinde ve çocuklarımızın arasında bile mevcut olan menfilik, muhtarislik büyük bir bütünlüğün arasında daha çok bulunabilir.

Kemalizimin en büyük muvaffakiyeti milletin çok ıztırap çektiği, çok felakete düştüğü ihtiras ve inadı bu vatanda amil olmayacak derecede zaif düşürmesidir. Muhtarısar, anutlar ya susmuşlar, ya teslim olmuşlardır....

**

Eğer henüz yekpare ve yeknasak değilse -Afyon Karahisarındaki misalile- umumileşeceğine ve vatani kaplayacağına şüphe edilmeyen bu hadisenin ilk merhalesi büyük liderin hissiyatıyla mülhem olabilen Fırkanın kendisidir.

Afyon Karahisar'ında -memleketin hiç bir tarafında noksan olmayan- bir aşk ve imanla Kemalizm her vicdanı dolduran bir ülküdürki onu nezaheti ve samimiyeti içinde yükseltmek vazifesini deruhte edenler aynı nezahet ve samimiyet içinde yürümüşlerdir.

Hiç bir kuvvet, hiç bir tazyık, tehdit ve tethişin yaptırmadığını, o aşk ve iman temin etmiştir ki bütün bir istikbalde yükseklıklere çıkacak olan millete rehberlik eyliyor.

**

Her taraf gibi bir harabeden şehir mefhumu itibariyle bir

HASTA ADAM.

Namdar Rahmi.

Bu gün bütün Avrupa'lıların ve bütün yer yüzü devletlerinin "Genç Türk'ie,, , "Gazi Türk'iesi,, deye adlandırdıkları ve büyük bir hayranlıkla bakdıkları Türk'ie Cumhuriyetinin düne gelinceye kadar her tarafta yayılmış bir sıfatı vardı: Hasta adam:

Çok yerinde olarak verilen bu sıfatın manasını ve kıymetini başka bir yazımda yeniden gözden geçirerek bu hastalığın mahiyetini ve kocaman bir milleti gerileştiren amilleri araştırdıktan sonra, çürümüş, koklaşmış, dalları ve gövdesi bir takım kurtlar tarafından kemirilerek hayat kuvveti sıfıra inmiş olan bu koca kütüğün birden bire nasıl devrilerek yerinde gözleri kamaştıran ve her kesi hayrette bırakan gümrah, taze, canlı bir fidanın nasıl serpilip boy aldığını göstermeye çalışacağım.

Belki bu gün halâ geçmişin zehirli, kokmuş, bataklığına gömülü, halâ yüreğini ve damarlarını eski çağın uyuşturucu mikroplarından ayıramamış ve bu yüzden halâ korkak, işkilli,, düşgün ve (Melankolik) kalmış kimseler vardır. Belki halâ bir türlü aydınlığa, ışığa gözlerini çeviremeyerek marazi bir sayıklama içinde ortalığı karanlık görenler bulunabilir. Böylelerinin tedavisi ya çok uzun sürecek veyahut bu gibiler hastalıklarından hiç kurtulamaksızın, yeni hayata, ısıklık ve sağlık alemine uyamaksızın cemiyetin köğsünden çekilip gideceklerdir.

hurafeden ibaret iken kısa bir zamanda manzarasını tebdil ediveren ve güzelleşdikçe güzelleşen Afyon Karahisar'ında Belediye bir idare değil halkın kendi evini anlayışı gibi bir anlayışla tam bir kooperasyondur. burada Belediye tahsildarının kapu kapu gezdiği, dükkân dükkân dolaştığı görülmez... Terbiyeli ahali şehrin tutumundaki masraftan kendisine düşen payı reyini intihap sandığına atışındaki atını neşe ile Belediye sandığına teslim eder.

Bunlar pisikolojin tahlillere zemin olacak öyle hayırlı alâmetlerdirki Cumhuriyetin Kemalizm ile revnaklanan Kemalinin henüz ucuda olsa yine mes'ut âtinin pek yakın olduğunu yaklaşıp olduğunu gösterir.

Bu makalemde eski Osmanlı İmparatorluğuna pek yerinde olarak verilen bu (Hasta edam) tabirinin nereden çıktığı araştırmak için bir deneme yapacağım.

Larusa bakılacak olursa bu tabirin diploması dilinde (1853) Kırım savaşıdan önceki günlerde kullanılmış olduğunu gösterir. Filhakika luğat kitaplarına kadar geçmiş ve orada manası tesbit edilmiş olan bu tabirin ilk defa ne yolda olduğunu "Şark meselesi ,, adile dilimize çevrilmiş olan eserde bulabilirdiniz:

1853 senesi kânunusinin dokuzuncu günü Pertresburuğda Saray İmparatorunda keşide olunan bir ziyafet esnasında çar, ingiltre sefiri «Sir hamilton seymor»u bir tarafa çekerek hükûmeti osmaniyenin ehvali hakkında mumaileyh sefirle görüştü.

Beyinlerinde şu yolda bir musahebe ceryan ediyordu:

« Türkiye vahim, buhranlı bir mevkide bulunuyor, bize bir çok gâile ve müşkülât çıkara bilir.; İşte kolumuzun üzerinde hasta, hemde ziyadesile hasta hasta bir adam bulunuyor; tedabiri lâzıma tevessül olunmadan evvel bu hasta adam kolumuzdan kurtulacak olursa bizim için büyük bir felâket olur.»

İngiltere sefiri çarın bu ifadatına cevaben: « Haşmetmeap! hasta adam, diyorsunuz! afvınıza mağruren kerimüşşiyem âli cenap ve zi kuvvet olan bir zatin hasta ve zaif olan bir adamı muhafaza ve sıyanet eylemesi lğzım geleceğini beyana müsariat eyleyim.» dedi. (Şark meselesi: Edvar diriyol Nafiz. sahife 231)

İşte bu gün bizce bilinen bu! Fakat, bu hasta adam ölünceye kadar diploması dilinde dolaşan bu tabir asıl nereden çıkmıştır. Bunu ilk defa olarak Rus çarı kendisini icat etmiştir. Bunu bilmiyoruz.

Şu kadar varki, büyük ictimaiyat alimlerinden Montesqionun «Acem mektupları» adlı çok tanınmış olan kitabında da aynı teşhisle karşılaşırız. Halbuki «Acem mektupları» 1721 de çıktığına göre Rus çarının Osmanlı imparatorluğu hakkında vaki olan ifadesinden tam 132 yıl evvel tesbit edilmiş demektir.

Montesqiyonun, zamanında derin yangınlar uyandıran, bu çok değerli kitabında, Osmanlı imparatorluğunun o sıralardaki görünüşü çok güzel anlatılmıştır. Orada, gûya Parise gezmeye giden bir İranlı Türkiyeden geçerken arkadaşına duygularını ve görgü-

lerini yazıyor: «Tokatta yalnız bir hafta kaldık. Otuz beş gün yürüdükden sonra İzmir'e vasıl olduk. Tokatdan İzmir'e kadar şehir ismine layık bir şey bulmak kabil değildir. Osmanlı saltanatının zafını hayretle gördüm. Bu hasta adam, halim, mutedil bir tarzı idare ile değil, kendini mütemadiyen bitap düşüren ve eritrin şedit ilâçlarla idameyi mevcudiyet edebiliyor. Yalnız para kuvvete mevkiler elde eden paşalar vilâyetleri iflâs etmiş bir halde görüyorlar ve feth ve istilâ memleketleri gibi yağma ve tahrip ediyorlar. Mütecaviz bir zabıta varki yalnız heva ve hevesine tabi, kale yıkılmış, şehirler تنها, köyler harap ve ümitsiz, ziraat ve tecaret külliye metruk... Bu şert idarede kimse ceza görmeyor.

Toprakları zeri eden Hristiyanlar, Yahudiler türlü tecavuzlara maruzdur (!) Bu vahşiler san'atları okadar terk etmişlerki san'atı harbe varınçeye kadar her şeyi ihmal etmişler. Avrupa milletleri her gün daha ziyade inceldikçe bunlar eski cehâletlerinde kalıyorlar ve yeni keşifleri kendi aleyhlerinde bin def'a istimal edildikten sonra kabul ediyorlar. Denizde hiç tecrübeleri yok, manevrade hiç meharetları yok.. diyorlarki bir kayadan çıkan bir avuc Hristiyan bütün Osmanlıları terletiyor ve imparatorluklarını yoruyor. Tecarete kabiliyetsiz oldukları için daima çalışkan ve müteşebbis olan Avrupalıların tecaret etmesine tehammül edemiyorlar. Geçtiğim bütün bu vasi arazide zengin ve kudretli bir şehir olarak yalnız İzmir'i buldum. Burasında böyle yapan Avrupalılardır. Türklerin elinde kalsa burasıda diğerlerine benzeyecek. İşte azizim Rüstem iki asır geçmeden bir fatihın zaferine sahna olacak olan bu imparatorluk hakkında sana en doğru fikir...»

Bu mektup, bazı hissî görüşlerden kendisini kurtaramamış olmasına rağmen bizim için çok dikkate değer düşünceleri taşımaktadır. Bir kerre o zamana göre bizden daha ileri olmayan komşu İrandan birinin Türkiyedeki ve bütün Avrupadaki görüşlerinin bir az gülünç olmasını bir tarafa bırakalım. Zaten müellifin maksadı büsbütün başka olduğu için bunu hoş görebiliriz.

Fakat bu imparatorluğun iki asır geçmeden bir fatihın zaferlerine sahna olacağını daha o zamandan keşf etmesi çok şaşılacak bir kehanettir.

Hakikaten o satırların yazılması üzerinden tam iki yüz yıl

BU GÜNÜN İLK MEKTEBİ.

A. Zeki.

Millî inkılâp hareketlerinin umumî hayatımızda olduğu gibi terbiye ve tedrisi hayatımızda büyük tesirlerinin kuvvetini günden güne fazla his ediyor ve buna mukabil vazifelerinin önümüzde yıkıldığını görüyoruz: Bu vazifeler arasında göze çarpan bazıları: Mekteplerin terbiye gayeleri, halk yetiştirilmesi işi, mektep arkadaşlığı ve cemiyet hayatının kurulması, mekteple millî birlikler arasında bağlar, köy kültürü ve terbiyesi, halkiyat ve dil işleri ve buna benzer vazifeler..

Bu vazifelerin yapılış sahasında bir çok terbiye ve tedris müesseseleri vazifelerini yürütmektedirler.. Fakat bütün bu faaliyet sahalarının başında ilk mektep müesseselerini görüyoruz.. Dünün mektebine mukabil bu günün mektebi çok farkla karşımızdadır.. Evvelâ bu günkü ilk mektep millî inkılâp hareketinin bir yardımcısı ve aynı zamanda onun mahsulüdür. Çünkü bu günkü ilk mektep diğer mektepler gibi sınıf mektebi halinden çıkmış bir halk mektebi haline getirmiştir; çocuğa hürriyet vermiş, mektep de bir yurt mektebi ve bir sevgi yuvası haline gelmiştir.

Umumiyetle bu günkü ilk mektep:

1 — Mektep başlangıçbir müessesedir. İlk çocukluğun ve e-

sonra bu topraklar büyük bir fatihın zaferlerine sahna olmuştur. Fakat «Monteskiyo» nın asla keşf ve tahmin edemediği bir şey varsa bu fatihın yine büyük Türk milletin kendisi olduğu ve başbuğunda yine kendi içinden doğduğudur.

Yokarıye alınmış satırlardan anlaşılacağına göre (hasta adam) tabiri her ne kadar diploması dilinde - Larus ansiklopedisinin de kayıt ettiği vechile - ancak 1853 savaşıdan evvelki günlerde kullanılmaya başlamış isede bu teşhisin daha evvelden konulmuş olduğuna hiç şübhe yoktur.

Şimdi biz başka bir yazımızda burada bir az siyasi ve idari mahiyette ve daha ziyade mecazi bir manada kullanılmış olan bu tabirin hakikate ne kadar uygun olduğunu göstermeğe çalışacağız ve bütün Türk çamiasını kaplamış olan bu hastalığın amillerini ve ârazını aramayı deneyeceğiz

vinde caşı boşluğundan, nizamlı bir mektep devresine geçirir.. Bunlar bir takım yeni vazife ve mes'uliyetler ortaya atarki bütün hayat müddeti için es'as olan işlerdir. Dünün mektebi çocuğu mektepten soğutmakla bu işi bitirirdi, bu günün ilk mektebi ise çocuğu mektebe sevgi ile bağlamakla vazifesine başlamaktadır. Çünkü bu günün mektebi bunun için yeni vazifeler karşısında yeni tedbirler almasını ve çocuklara samimî olmasını bilir..

2 — İlk mektep esaslı bir terbiye müessesesidir. Evin dar çevresinden çıkan çocuk bir topluluk içine girmektedir. Topluluk içinde terbiye ferdi terbiyenin yerine topluluk terbiyesini ortaya atar. Bu suretle de ev her ebeveyn faaliyeti ile memleket, işile, yurt vazifesiyle yakından alakadar olur ve bu muhitler de çocuğu yakından alakadar kılabilmektedir.

3 — Bu günün ilk mektebi bütün çocukları kendi nefesine katan ve tophyan bir müessesedir. O kelimenin tam manasıyla bir halk mektebidir. Zira, o sınıf vazife tanımaz, tercih ve rüchan bilmez, zengin ve fakir ayırt etmez. Bu suretle yalnız müşterek etmiş görmsse güçlüğü hasıl olmaz, bilakis yüksek kıymette bir terbiye kudreti elde edilir. İlk mektep bir cemiyet atalyesidir. Orada lâzım gelen yapılır ve halk, cemiyet için yetiştirilir. Çünkü bir cemiyet mektebidir. Bu yüzden bir istidat korumr mektebidir de..

4 — Bu günün ilk mektebi aynı zamanda bütün şahsî kuvvetleri bisikolojik ve aklı olarak inkişaf ettirmek ve olgunlaştırmak yolunda bulmuştur. Orada istidatlar kayıp olmazlar, orası öyle bir atalyedir ki kabiliyet, zekâ, karakter ve irade kuvvet ve kudretleri kendini meydana koyarlar ve işlenebilirler. Mektebin mes'uliyet ve faaliyeti bu sahada pek fazlabır.

5 — Bu günün ilk mektebi esas itibariyle millidir. Bu vaziyetle bütün diğer vasıfları kendi nefsinde toplar.. İlk tesirile yarının milli bünyesinde kuvvet kuracağı gibi cemiyet işinde milli oluşile kudretli bir varlık teminde edebilecektir.

İlk mektep bu vasıflarıyla bir anne ve yuva mektebidir; fakat aynı zamanda hal ve cemiyet için bir köprü kurmaktadır. Arkadaşlık ruhunun ve cemiyet düşüncesinin bakıma yurdudur. Millet için çalışan bir müessesedir..

İlk mektep ev ve aile bütünlüğünden millet ve halk bütünlüğüne geçmek için köprüdür. O köprünün kuruluşuda bu gün sağlamdır...

« İŞ KİMSEYİ ÖLDÜRMEZ »

Eğer bedenimizi tamamen kullanacak olursak, uzun bir hayatın zevkini sürebiliriz: Hayata karşı alâkasını kayp eden insan sönmüştür.

Doktor; «Barker» insanlar çok çalışmadan ölür nazariyesini ret etmektedir. Şurası muhakkak ki insaniar vaktından evvel ölüyor. Çünkü Hastalıklar kazalar (gayri sıhhî meşğuliyet dahil olduğu halde) yanlış yaşayış tarzı, insanları vaktından evvel mezara götürmektedir. Bu vaziyet ihtiyar küre üzerinde yaşayan insanların dörtde üçünü hemen hemen tahrip etmektedir. Ancak, yüzde dördümüz gelecek bir asrın üçünü tutabiliyoruz demektir. Hal böyle olmağla beraber hayatımızı bu şekilde bir hududun içinde nazarı itibare almağada bir sebep yoktur.

Bu günkü ilmin ezraili geri göndermek hususunda oynadığı rol şübhsiz çok büyüktür.

Çünkü ilim bize, hayattan en iyi istifade etmegi ve hayatın güçlüklerini hafifletebilecek, belkide tamamen giderebilecek, pek çok şeyler öğretmektedir.

Ne kadar gariptir ki, ufak veya büyük işte, teknik ve dürüstlük aradığımız ve ehemmiyet verdiğimiz halde, yaşayış tarzımızı, yaşayış, teknigimlzi az düşünür ve buna az ehemmiyet veririz. Bu ne kadar yanlış bir harekettir.

Çok çalışan çok yaşar.

Uzun hayat ile çok çalışmanın arasındaki sıkı ve sarsılmaz münasibet kadar insanlığa uzun yılların yolunu tutduran doğru ve gözel bir ilaç daha yokdur. Zaruri ihtiyaçlar müsavi olduğu takdirde en çok çalışanların en uzun yaşadıkları görülmüştür.

Filhakika Amerikada pek çok çalışan işçiler arasında ki ölüm miktarının, biz tipdeki insanların ölümünden fazla olduau muhak-

kak gipi isede, hayatı uzatmak için, çok çalışmak rumuzunun ifade ettiği mefhum milyonlarca insanların kast ettiği manadan başkadır..

Çalışmak, en şümnlü ve olgun manasıyla, beden ve dimağın bütün varlık ve iktidarile müsavaten işlemesi demektir, ekseri makine ile bedenin çalışması bir birine benzetilir; mutabık geliyor hissini de verir..

Fakat her hususta böyle değildir... Meselâ, muhtelif madenlerin bir birle tanzimi demek olan bir otomobilin hayatı: - eskimesi, kullanılmaz bir hale gelmesi - işinin iktidarına göre tahdit edilmiştir.. Otomobil zamanla eskiyor, insan da yıpranıyor.. Güzel.. fakat insan kendi kendini yenilemek hassasına malik olduğu için burada makineden ayrılmış varlığının tekâmülünde şahsiyetini bulmuştur.. çünkü insan, ebediyyet, doğmak büyüme ve çürümek mevzuudur. O makine değildir.

Uzun tecrübelerden sonra son asrın ilmi, «insanın çok çalışarak dimağını yoracağı» fikrinin batıl olduğunu, - inkâr edilmez bir hakikat olarak - isbat etmiştir. Tabiât zehin makinesini o suretle halk etmiş ve onu o suretle muhafaza etmiştir; en sıkı ve zor çalışma, dimağa; enerjisinin yüzde yirmisini bile sarfettirmiş olmaz.

Dimağı meşğalesi çok olanlar arasında «Dimağ yorgunluğuna» tutulacakları kuruntusu katiyyen asılsızdır. «Dimağ» kendisine hasredilecek her hangi bir meşğaleye tehammül edebilir, onun kudretlerinin hududuna hiç erişilemiştir.

Yalnız maddî yorgunluk, dimağı ile çalışanların zihni gayretlerine hudut çekmiştir. Dimağ işledikçe kuvvet alan bir kudrattir.

Hayata bağlananlar, daimi zehni gayrt sarfeden, dimağıyla çalışan kimselerdir. Bu hakikatı yakından görmek için, biraz etrafa bakılmak kâfidir; Bu mahşeri kalabalık da; dimağıyla çalışan ve çalışmanın zevkile; genişleyen ve enginlenen her şahsın hayatı pek sevdiği ve ayrılamıyacak bir surette ona bağlandığı görülmüştür.

Hayattan bıkan ve onu istihkar eben adam en az zihni ve bedeni gayret sarfedendir. Şöyle, böyle hayatını geçirmek isteyen bir kimse ise; vaktından evyel ihtiyarlığa dost olmuş bir zaval-

lıdır. Hayatı zaif bir elle tutanlara hilkat adami baltasını vurmaktan çekinmez..

İnsan, heves ve hırsıyla arzu ettiği her şeyi elde edebilir.. ve bunun için dünyanın büyük işçileri, iş adamları, hayatın meclubu ve onun aşıkıdır.. Onlar, bu aşkla; ve insanî arzusunun sehirli ve büyüdü kudretile, inkırazı ve düşgünlüğü mahvederler..

Seksen beş yaşında iken, on dört saat çalışmış olan «Edison» ve hala memleketinin başında kuvvetli iradesinden sevilen Çekuslovakyanın ihtiyar Reisi cümhuri; ve buna benzer pek çok misallar iddiamızı isbat etmeğe kâfi birer sebeptir.

Acaba, neden bu adamlar bu kadar, böyle çok yaşadı... Basit, çünkü onlar bütün hayatları müddetince işlediler, çalışdılar ve mesailerini sevdiler.

Eğer bu faal insanlar için boş durmak mecburiyeti hasıl olmuş olsaydı. Ölüm, vakitleri gelmeden kapularına dayanacak ve onları ebedi olmak, ebediligin sırrına ermek saadetinden de mahrum edecekti.

Çok defa, hayatlarında faal ve gayretli bulunan kimseler; işlerinde, son aularında çekilince çabucak öldükleri görülmüştür.

Şimdi, zehni faaliyette bulunan bir adamın dimağı akle tıpkı bedeni adeleleri gibi kullanılmamağa başlayınca gevşer, mahvolmağa başlab, umumî gevşekliğin ve çürümenin yegâne davetçisi bedeni, zehni meşguliyetsizlik ve faaliyetsizliğde onun için genç nesle verebileceğimiz en kıymatli, çalışmak itiyadıdır.

Eğer bu itiyadı onların ruhuna yerleştirecek ve onun sevki tabii haline getirebilecek olursak ilerisi için saadeti ve muvaffakiyeti kolaylıkla avlıyabileceği bir nesil yaratmış oluruz.

Şu kadar varki; çalışma hevesini, yanlış bir metodla öldürmemek gerektir. Bir zamanlar eğlence ve zevk olan « çalışma » sonraları hazmı güç ve bati bir meyva hane gelir ve sevilmez olur. Hayatın nihayetsiz alaka ve cazibe ufuklarına açılmış olan dimağ yavaş, yavaş kapanır..

Ne yazık ki dar bir hayatın ömüründe nadiren uzun olur.

Hayatta insanın varlığına pek çok şeyler hücum eder. İlk gölgesine bile sahip olmyan aşklar, tatmin edilmemiş hırs ve

Edip Âli.

Dumlupınar, Türk'e havat verdi. Müellifi Gazi, baş sahifesi Cümhuriyet olan yeni bir tarih açdı. Türk'ün en güzel tarihi.

İnkılâbımızın azamet ve kudretini ihate edemeyenler asrın "Ashabı kehfi," sayılır. Onlar, artık, mezarda uyanacaklar.

Medeniyete sırtını dönenler, onun ağır yumruğule yüz üstü düşerler.

İmparatorluk Anadolu'ya sırtını vermişti, Cümhuriyet gönlünü veriyor.

İstipdat da Anadolu çarıktı. Cümhuriyette taç oldu.

arzularının harabesi, hayatın olgun bir ışığını söndüren teessürler... İnsan rühundan bir şeyler koparabilir.. Yalnız, gene bu kudret menbana, bütün yoksulluğu telâfi ettiren bir şey kalır!.

İş..

Hakikile yapılmış, sevinerek özenilerek başarılmış bir işin getirdiği neşe ve saadet;.. Ruhu yapan ve yaratan bir kudrettir.

Onun için hayata koş.. Ve kendini irade, dikkatle kullanarak adeleleri kabiliyetini mahaline sarf et.. Bu suretle uzun tamam, zengin bir hayatın şansı ve saadeti sana ufuklarını açacaktır.

Unutma ki, bedeni ve dimağı menbalarını kapayarak, onları köreltmek, ve saklamak insan eden kudreti, zafe ve acza düşüren bir belâhattir.

Düşmanlar, istiklâl ve istikbal ufuklarımızın kapandığını zan ettiği vakıtlarda; Büyük Gazi sönmez bir güneş kudretiyle Türk'ün semasında parladı.

İmparatorluğun; Türk Kara denizin Türk Ak denizine altı buçuk asırda göndermediği selâmı Cümhuriyet on senede gönderdt.

İstipdatda hiç, Meşrutiyette bir; [*] Cümhuriyette bin dost sesi duyduk!

Cümhuriyete kadar, Anadolu'da, muhtelif devirlerin medeniyet izlerinden en kıssası Osmanlı'lara ait olanıdır.

Biz evvel kapı kapı dost aradık; şimdi her tarafta Türk doslğu aranıyor.

Türk'ye için halen ve atiyen en az tehlike, balkan tehlikesidir. Bu vaziyeti Cümhuriyet idaresi yarattı.

Gazi Türk'e öz benliğini verdi. Şimdide oz dilini veriyor.

Büyük Gazinin milletine büyük hizmetlerinden biride; Türk milletine hariçte layık olduğu i'tibarı kazandırmak oldu.

[*] pierre Loti.

ONBİRİNCİ YILIN DÜŞÜNCELERİ

Erkmen

Cumhuriyetimiz bu gün on ikinci yılına basıyor. On bir yıl içinde geçen hadiseleri hatırlarken, on iki asrın tarihini düşünüyor gibi oluyoruz. On bir yıla bu kadar büyük inkılaplar nasıl sığdı? Gelecek nesiller de bizim gibi hatta bizden daha çok bu sorunun üzerinde hayretle duracaklardır. Biz Cumhuriyeti yalnız bir teşkilâtı esasiye meselesi telâkki etmeyoruz. O, herhangi bir millet için yalnız bir devlet şekli olarak düşünülebilir. Fakât bizim için «Cumhuriyet» in manası çok daha geniş, çok daha derindir. Biz Cumhuriyet deyince kendimize göre, disiplinli, sıra saygı tanır, anarşinin ve başı bozukluğun ölüme giden bir yol olduğunu bilir fakat yine demokrasiyi asıl telâkki eder bir idare içinde (dirilme), (yükselme) ve (ilerleme) mefhumları anlıyoruz.

Türkiye cumhuriyeti, bugünün devletleri içinde en feyizli bir yaşama kabiliyetini haiz bulunuyor. Bu hükmü verirken hiç de hissi olmadığımıza derin bir inan duyuyoruz. «Devlet»i tarif eden müelliflerin «Millet» «Erazi» «Hakimiyet» gibi bir takım unsurlardan müteşekkil olduğunu yazarlar. Bizim cumhuriyetimiz türk milleti gibi kafaları acaba türk olmasaydı tarih ve yazacaktı? [1] diye düşündüren bir millete istinat ediyor. Ve «Hakimiyet» bu milletin ezeli bir vasfıdır. Türk milleti kendisinin kurduğu yüzlerce hüûmetten başka, öteki milletlere de hükümdarlar, vezirler, kumandanlar vermiş; girdiği yerde mutlaka «hakim» olmuş ve «idare edici» zümreyi o, teşkil etmiştir. Niçe eski hükümdar sülâlerinin aslı araştırılırsa bir türk oğlu çıkıyor. Anadolu'da tarihi çok eski olan ve tâ Eti medeniyetine dayanan türk hakimiyeti türklüğünü hem ırkan hem de harsen çok yitirmiş olan osmanlı hanedanının elinde az kalsın sönüp gidiyordu. o acı günlerdeki elim şeraiti şöyle bir düşünelim. Bu ahval ve şeraitin nasıl «çok na müsait bir mahiyette» olduğunu en iyi anlatabilen de o şeraiti yıkararak yeni bir devlet kuran büyük başbuğ olmuştur.

[1] Bu fikir, bir şiirden alınmıştır.

Büyük Gazi, Nutkunun sonunda türk gençliğine hitap ederken «Telmih» yoluyla o günkü vaziyeti anlatıyor. Bu anlatış çok belâganedir ve edebiyatçıların «Tedric» dedikleri sanatın parlak bir örneğidir. Birlikte okuyalım:

« İstiklâl ve Cümhyriyetine kastedecek duşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir gabiliyetin mümessili olabilir. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kalaları zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfeil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalalet ve hatta hiyanet içinde bulunabilirler, Hatta bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet fakrû zaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir.

Ey türk istikbalinin evlâdı! İşte bu ahval ve şariat içinde dahi, vazifen, türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır! Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki âsil kanda mevcuttur!»

Büyük başbuğ türk gençliğine yarın için öğüt verirken dünkü şeraiti anlatıyorlar « İstiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmiyeceksin!» diyerek «dün«ün daha kötüsü daha bedteri tasavvur edilemeyecek olan şartlarını sayıyorlar. o şartlar ki en kötü ihtimal, ancak uzak bir istikbalde yine onların aynen tekerrür edebilmesidir. Bir fazla musibet ne olabilir ki? Yakın istikbal için ise düne nazaran bugün çok canlı çok diriyiz ve o meşum günlerden çok uzaktayız. Son günlerde Amerika siyaset adamlarından birisi Türk Cumhuriyeti payidar olacaktır.» hüknünü ihtiva eden sözler söyledi. Biz bunu, üzerinde en küçük şüphe caiz olmiyan bir mütearife biliyoruz.

Türk genci! Birinci vazifen türk cumhuriyetini, türk istiklâlini korumaktır.

Türk kadını! Sana hakkını veren cumhuriyettir.

Türk Dili

Yemim

Onuncu senesinin büyük bayramını geçen sene kutluladığımız cümhuriyetin önümüzdeki büyük bayramına kavuşuncaya kadar durak durak yapacağımız küçük bayramların birincisini yaşıyoruz.

Basamaklarında bir senelik yükseldiğimiz cümhuriyetin arkamızda kalan dar sahasında gine ne büyük şeyler yapılmış görülüyor...

Bu ağaç, bu kısacık müddette ne canlı şahlar sürdü, nekadar büyüdü, nekadar yükseldi...

Memleketin yüzünde olanlar ve yapılanlar kadar milletin içinde vücut bulanlarda gözle görülecek kadar büyüktür.

Türkün özlüğü, topraklar altında saklı bir maden, bir harabenin ankazı altında kalmış bir define gibi meydana çıkarılıyor.

Çoktan başlanılmış olan bu iş, ikinci devresinin ilk bayramına şimdi kavuştuğumuz Cümhuriyetin ve buna parlak rengini, yüksek ruhunu ve geniş şuûrunu veren kemalizmin sayesinde başarılmış — millet benliğile birleştirilmiş — sayıla bilir. Bu --pek büyük bir işdir -- dil inkılâbı.

Meram ve maksadını yabancı dilile söylemeye mecbur bırakılan türklüğe —öz dilini söyletmek ve onu, his ve duygularını — sanç ve inançlarını manasını değiştiren bir süzgeçten geçirmek betbahatlığından kurtaran, bir büyük inkılâptır.

Bu, siyasetce var edilen, iktisaden var edilen, vatanca var edilen türkün -- kültür itibatrile dimenin kâfi olmadığı milliyetce bir bâsibadelmevtidir.

Bulunan, toplanan ve tabiatın kanunları gibi türk ulusunun sinesinde keşf olunan bilmedigimiz kelimelerin kulağıımıza gelişindeki ahenk ile ruhumuzda uyandırdığı heyecan ve manasındaki beraklık hepimize yeni bir alem, mehcuru olduğumuz - yeni bir hayat açıldığını, hasret çektiğimiz bir şeyimizi bulduğumuzu gösteriyor.

Türk yeniden doğuyor... gürbüz ve asıl kanile kahraman ve kuvvetli zekâsile her şeyin üstündeki Türk....

Köy :

Yurt bilgisi

CÜMHURİYET BAYRAMI

Taşpınarın bu sayısı Cümhuriyet bayramı şerefine salt Cümhuriyet sözü etrafındaki yazılarla çıkıyor. Onun için buradada bize bu sözden konuşmalar düşer.

Cümhuriyet bayramının her yıl Birinci Teşrin ayının 29 ında olduğunu biliyorsunuz. O gün yurdun her bucağında beşikteki çocuktan ak saçlı, ak sakallı geçginlere kadar herkesin yüreğinde sevinç dnyguları çarpıyor. Bu bayramda nekadar sevinersen yeridir. Çünkü büyük Türk milletini rahata, zenginliğe, üstün yaşamağa Cümhuriyet idaresi kavuşturdu.

Cümhuriyet ne demektir? Azıcık bu kelemenin manası üzerinde yarenlik edelim:

Cümhuriyet bir milletin kendi başına buyruk olması demektir. Bu sözün anlatılması çok sürer. Şöyle bir örnek alalım. Hasanın bir evi var. Ana, Kız, Oğlan Evde beş sekiz baş adam bulunuyor. Şimdi bu eve yeyecek lâzım, yakacak lâzım geyecek, çift çubuk, eşya herşey. Bunlar nereden bulunur? Tabii çalışmakla. Eyi kötü evin içinde her adam bir iş almıştır. Hep çalışıyorlar. İstekleri iyi yaşamak. Hasan daha çok çalışıyor. Akli herşeye eriyor. Onun için evde hep Hasanı sayıyorlar. Amma Hasanda onları sayıyor. bir iş olacağı zaman onlarla konuşuyor, düşündüklerini

On birinci Cümhuriyet bayramı, dil inkılâbının yanında memlekete yeni yollar, yeni fabrikalar, yeni kazançlar ve — kıymetli tedbirler sayesinde kapanmaga başlayan buhranın içinde, — refahlar, bolluklar da getirdi.

Kutluyuzki bu bayramlara kavuştuk ve kutlu odur ki bu bayramların çoklarına nail olacaktır.

Bütün millet gibi Taşpınarın okuyucuları da kutludur.

soruyor. Ona göre bir karar veriyorlar. Bu karara göre iş soruyorlar. Hasan bununla kalmıyor. Görülen işleri evde herkese anlatıyor. Ne yaptığından herkesin haberi var.

İşte bu ev kendi başına buyruktur. Tabii işleri yolunda gider. Kimse onlara karışmaz, namerde mühtaç olmazlar.

Bu evi büyültün, bir köy, bir şehir, bir memleket kadar büyültün. İşte Türk milleti böyle koca bir ailedir. İşlerini kendi düşünür, kendi karar verir ve herşeyi bu karara göre yapılır. Amma eskiden böyle değildi. Padişah denilen adam milleti kendi keyfine göre işletir, ne yaparsa kimseye danışmazdı. Şimdi söz millette.. Millet ne derse o olur. Başta ne padişah var, ne de böyle milleti keyfine sürükleyen kimse var.

Bütün halkın bir araya toplanıp konuşması mümkün değildir. Onun için millet içinden en bilgiç, en akıllı ve görgülü olanları vekil seçiyor. Ankaraya yolluyor. bu vekiller Ankarada büyük millet meclisi denilen yapıda toplanıyorlar, bütün işler hakkında kararlar veriyorlar. Devletin başında dört sene için milletin en namuslu, en bilgiç, en sevgili ve muhterem evladını geçiriyorlar. dört sene bittimi seçme yeniden başlıyor.

Büyük Gazi milleti bu idareye irdiren ve Türk milletine en büyük hizmeti eden bir başbuğdur. Onun için millet her seçimde bu muhterem evladını baş buğluğa seçiyor. Onun önderliğile ilerleme yollarında gün günden kuvvetli hızlar alıyor.

İşte her yıl 29 Birinci Teşrinde sevinmemiz, bu günü kutlulamamız Cümhuriyet idaresine erdiğimizden ötürüdür.

Milli iktisadı cümhuriyet doğurdu.

Onbir yıllık cümhuriyet; Türkün engin gücünü
tanıtır.

BİR YIL İÇİNDE VİLÂYETİMİZDE NELER YAPILDI ?

Geçen yıl Cümhuriyetimizin Onuncu yıl dönümü münasebetiyle Vilâyetimizde on yıl içinde yapılan işlere dair malumat vermiştik. Şimdide bir yıl içinde yapılan işleri şöyle bir gözden geçirmeyi faydalı bulduk.

Nafia işleri:

Komşu vilâyetlere uzanan ana yollarımız bir sene içinde bir çok yerlerinde esaslı tamirat görmüştür. Geçen bir yıl içinde esaslı tamirat yapılan yollarımız 58 kilometredir. Toprak tesviyesi yapıldı ana yollara karışan «9» kilometrede yeni yol vardır.

Afyon — Isparta Afyon — Konya Afyon — Gazlıgöl yollarının şehir dahili kısmı parke ve İstanbul istasyonu parkeleri de bu yılda ikmal ettirilmiştir.

Evvelce inşasına başlanan Afyon—Konya yolu üzerindeki (14) köprü ve menfez inşaatı Afyon Isparta yolunda (8) köprü ve yine Afyon Konya yolunda (32) menfez tamiri Afyon Gazlıgöl yolunda (1) köprü ile (6) menfez hep bu yılın eseridir.

Maarif işleri:

Geçen yıl «135» mektebimiz 246 muallimimiz vardı. Bu yıl iki yeni mektep ve «4» muallim ilave edilmiş «137» mektep «250» muallim olmuştur.

Geçen yıla nazaran «500» talebe fazladır. Bu yıl «22» köy mektebi ikmal ettirilmiş ve 11 köy mektebi ikmal ettirilmek üzere bulunmuştur. «19» mektebin temel atma merasimide bu yılın büyük bayramında yapılmıştır.

Bu bir sene içinde köy ve şehir mekteplerimiz «983,, talebeye diploma vermiştir.

Elektrik işleri:

Geçen bir yıl içinde elektrik işlerindede oldukça büyük bir inkişaf vardır. istasyon bulvarındaki direkler kâmilten ortaya alınmış ve hepside medeni bir şehire yaraşacak tarzda boyanmıştır. Zafer abidesi civarından geçen ağaç direkler bu yıl içinde demir direklerle değiştirilmiştir. Büyük kudrette iki buhar makinesinin mübayaasınada bu yıl teşebbüs edilmiştir.

Sıhhi işler:

Bu yıl içinde memleket hastahanesine « 816 » hasta müracaat etmiş bunlardan « 186 » kişiye ameliyat yapılmıştır.

Seyyar sıhhiye memurları vastasile bir sene içinde « 5258 » köy çocuğuna çiçek aşısı ve vilâyet ilk mekteplerile hapishane ve Jandarmaya olmak üzere « 4506 » kişiye tifo aşısı yapılmıştır. Ayrıca sıtma ilede mücadele edilmiş, Vilâyetce satın alınan « 30 » kilo kıninden « 18.500 » gramı « 614 » sıtma hıya bu yıl içinde dağıtılmıştır.

Ziraat işleri:

Nümune fidanlığında mevcut bulunan « 65 » bin fidan sulanmak, filiz almak budanmak suretile büyütölmüştür. Ayrıca « 20 » bin yabani elma armut ve idiris fidanına göz aşısı yapılmıştır. « 10 » bin aşılı elma « 2 » bin aşılı vişne « 500 » badem « 500 » zerdali fidanında sökölerek halka tevzi edilmiştir.

Fidanlığa betonarma bir kuyu yaptırılmıştır. Gecek hamamı parkındaki « 50 » bin fidan budanmış, filiz alınmış ve büyütölmüştür. Gecekteki akar çaydan gelen sellerin tahrip ettiğı dere kenarları kâmilten yaptırılmıştır. bu yıl içinde Bambul böceğı, pirecik böceğı ve çekirge ile esaslı mücadele yapılmıştır.

Vilâyetce satın alınan bin kilo göz taşı ile « 600 » bin kilo tohumluk ilaçlanarak ektirilmiştir. İki motörlü kalbur makinesile Vilâyetin muhtelif yerlerinde « 925,814 » kilo buğday « 59,147 » kilo arpa tohumları temizlenmiştir.

Baytar işleri:

Bir sene içinde « 14122 » koyu muayene edilmiş ve kâmilten ihraç edilmiştir. Bu yıl içinde hayvanlar arasında zuhur eden bulaşık hastalıklarla mücadele edilmiş ve büyük bir tehlikenin önü alınmıştır.]

Diğer şehir işleri:

Yokarıda saydığımız işlerden başka Şehrimizin süslenmesi işlerine ehemmiyet verilmiş ılıcalarımızın inşa ve tamirinede çalışılmıştır.

Heykel kaidesi inşaatı ve etraf divarlarının inşasıda bu kısa zamana sığdırılmıştır.

BİR YIL İÇİNDE EVİMİZ NELER YAPTI

19. Şubat. 934 tarihinde yurdumuzun on dört yerinde ilk açılan Halkevlerinden biriside Halkevimizdir.

Evimiz, inkilâba sadık ve milliyetci bir havanın bütün yurttaşları saran samimî bir kardeşlik duygusu içinde sinesine topladığı milli ölkü yolunda kalpleri kafaları birleşmiş arkadaşlarla dünyanın örnek etmeğe çalıştığı inkilâbımızı, en derin manasıyla kavrayarak bütün varlığımızı yeni bir hayata ve yeni bir istikamete ve bu yeni görüşü halka telkin ederek yeni zamanın anlayışına göre yurttaşları, görüş, anlayış ve yapıda bir birlik haline sokmak ve varlığını inkişaf ettirerek benliğin derinliklerinde kaynayan eşsiz kıymetleri meydana çıkarmak velhasıl talimatname-mizin işaret ettiğı yollar üzerinde yürüyerek gayeye doğru yol almaktadır.

Açılışı gününden Onuncu Cümhuriyet bayramımıza kadar yapılabilen ve yapılmasına çalışılmakta olan ev işlerini onuncu yıl dönümü bayramında çıkardığımız bir broşürle hülâsa etmiştik.

Büyük bayramın on birinci yıl dönümü münasebetiyle, aradan geçen şu bir sene içinde Evimiz ve dokuz şubemizce yapılan işleri burada uzun uzadıya yazmaktansa toplu bir halde tesbit etmeğı muvafık gördük. Evveleminde şu bir sene içinde gerek evimizin dâhilinde ve gerek evimizin ön ayak olduğı hareketlerde temine muvaffak olduğı canlı toplulukları tuttuğumuz istatistiklerle hülâsa etmeğı faydalı bulduk

Halkevi işlerini ve şubeler komitelerinden gelen çalışma ve dilekleri konuşmak ve yapılması faydalı olan işleri karara bağlamak üzere her hafta ve senenin yaz aylarında her on beş gün de mutlak bir toplantı yapmaktadır.

Evin malî 933 bütçesi:

3400 lira Muhasebei Hususiyeden ve 1000 lirası Belediyemizden olmak üzere 4400 lira gelirden ibaret bulunmuştur.

Bu paradan 3600 lirasını Evimizin en mühim ihtiyacını teşkil eden salon ve sahne yapısı işlerine ayırarak sarfettik.

Geride kalan 800 lirayda « TAŞPINAR », mecmuamızın çıkarılması masrafına evin odun, kömür, ışık, ve şubelerin mübrem ihtiyaçlarına ve hademe maaşına sarfettik.

konfrans, müsamere, temsil ve sair topluluklar;

Esasen gece ve gündüz açık bulunan Halkevimizde her gün kaynaşmalar ve toplantılar eksik değildir. Konferans, müsamere ve saire gibi umumî toplantılardan başka geceleride salonumuzda radyonun mevcudiyeti bu kaynaşma ve topluluğu bir katdaha artırmaktadır.

Sene içinde Halkevleri açılış yıl dönümünde 23 Nisan çocuk bayramı, Lozan günü, şehrimizin kurtuluş yıl dönümü, Zafer ve Tayyare bayramları, Dil bayramı, Tasarruf haftası, Cümhuriyet bayramı gibi millî ve kutlu günlerimizde lâzımgelen derlilik ve topluluklar temin ve konferans, müsamere, hitabeler tertip edilmiş ve yapılan tezahurata daima ön ayak olunmuştur.

Hilâli Ahmer, Himayei etfal, Tasarruf cemiyeti, Fukaraya yardım ve Esnaf cemiyetleri gibi millî ve hayır cemiyetlerine karşı daima candan alaka göstermiş ve bu uğurda Evimizin çatısı altında yaptıkları bir çok toplantılarına daima ortak olarak halk ve gençlik tahrik edilmiş ve el birliği yapılarak bu teşekkülümüzün kuvvetlenmesine çalışılmıştır. Bilhassa sene içinde Himayei Etfal tarafından Şehit yavrularını geyindirme ve Fukaraya yardım cemiyetinin 85 şehit yavrusunun baştan ayağa kadar geydirmeleri ve halkevimizde mükellef bir sünnet düğünü yapılmasında da Evimiz ön ayak olmuş ve memlekette birlik, tesanüt duygularını kuvvetlendirmeye yarayan çok verimli başarılarla ulaşılmıştır.

Konferanslar:

Sene içinde Sıhhî, ilmî ve ahlaki, içtimaî, edebî, tarihî olmak üzere yirmi beş konferans verilmiştir. İşbu konferansların bir çoğuna haftada iki gece Halkevindeki odalarında toplanarak genç istidatlara musiki dersi veren evimizin musiki kolunun verdiği müsamerelerde karıştırılmış ve 8433 dinleyici toplanmıştır.

Temsil işleri:

Evimizde müsait bir salon olmaması ve sahne tertibatımız bulunmaması yüzünden bol temsiller verilmemekle beraber

sene içinde Kolordu sinemasında ve Dumlupınar mektebi salonunda Akın, Kahraman, Mavi yıldırım piyesleri temsil edilmiş ve İki bini geçen bir seyirci toplanmış ve bu topluluklarda da içki ve kumar ibtilâlarının fenalığı anlatılmış ve dahilî istikraz tahvilleri üzerinde vatandaşlar tenvir edilmiştir.

Önümüzdeki ilk bahara kadar salon ve sahne yapımızın bitmesi üzerine temsil şubemizin hazırladığı bir çok piyes ve temsiller verilecektir.

Halkevi kütüphanesi;

Şehir kütüphanesinde sinesinde bulunduran Halkevimiz kitaplarıyla beraber kütüphanede mevcut kitap sayımız (4600) ü bulmuştur.

933 Teşrin sani ayından 30 Birinci teşrin 934 tarihine kadar kütüphanemize gelen okuyucu sayısı 14390 dır. Gazete ve mecmua okuyucuları bu sayıya dahil değildir.

Sene içinde halk dershaneleri ve kurslar şubemiz tarafından iki devre olarak açılan Fransızca kurslarına lisan meraklısı bir çok gençlerimizden başka kursun tatil devresine tesadüf etmesinden dolayı bir çok talebelerde devam etmiş iyi verimler alınmıştır.

Spor işleri;

Evimiz, memleket sporculuğu üzerinde de çok yakından alâkadar olmakta ve spor teşekküllerine karşı her yönden yardımlarda bulunmaktadır. Bu alaka ve yardımlar neticesi kurulan İdman mıntakası ile el birliği edilerek muhitimizde spor ve sporculuğun canlı verimlerle ilerlemesini temin yolunda her gün artan bir hızla gençliğin bedenî ve fikrî yükselişine çalışılmaktadır.

Köy işleri;

Evimiz, bilhassa köylülerimizle çok sıkı temaslarına devam etmekte ve haftada bir geceyi — Pazartesi geceleri — köylü gecesi olarak yaşatmakta ve fakir köylülerimizin yardım şubemize mensup Doktor arkadaşlarımız tarafından muayene ve tedavile-

rine koşulmaktadır. Sene içinde muhtelif köy gezintileri yapılarak köylümüzü uyandırmak, kendimize inandırmak ve Evimize ısındırmak ve bu suretle ülkeye ulaştırmağa çalışılmış ve çalışılmaktadır. Bu arada Ayvalı, Kalacık, Karacaviran köylerinde büyük bir kabile halinde Ulu Gazimizin, Ordular hedefiniz akdeniz, ileri: kumandasını verdiği (Kocatepe) ziyaret edilmiş ve harekâtı idare ve tarassut buyurdıkları kutlu mevzide dikilen bayrağımız selâmlanmış ve ev reisinin tarihî zafer yerinde heyecanlı bir konuşmasından sonra Binbaşı müfahham bey tarafından daima serin rûzkârların kucakladığı 1903 rakımlı yüksek tepeden görülen tarassut sahaları gösterilmek suretile verilen çok canlı ve istifadelî izahat derin heyecan ve alâka ile dinlenilmiş, bütün gençler ve ziyaretçiler Gazi yoludaki inkilâp yürüyüşüne inan ve bağlarını kuvvetlendiren heyecanlar duyarak Afyona dönmüştür.

Evimizin bu tarihi tepeyi her sene ziyaret etmesi kararlaştırılmıştır.

Taşpınar mecmuamız;

Evimiz, iki yıldan beri hiç aksamadan yaşattığı Taşpınar adlı aylık bir fikir mecmuası çıkarmaktadır. 24 üncü sayısı elinizdedir. Bu sayı ile ikinci yaşını bitirmekte olan mecmuamız gelecek sayı ile inkilâp yolundaki çalışmasının 3 üncü yılına girmektedir.

Abone :

Seneliği [120] kuruş. Abone için Doğan Matbaasına müracaat edilmelidir.

İmtiyaz sahibi Ahmet Sami

Neşriyat müdürü Sami

Basıldığı yer Doğan Matbaası : Afyon

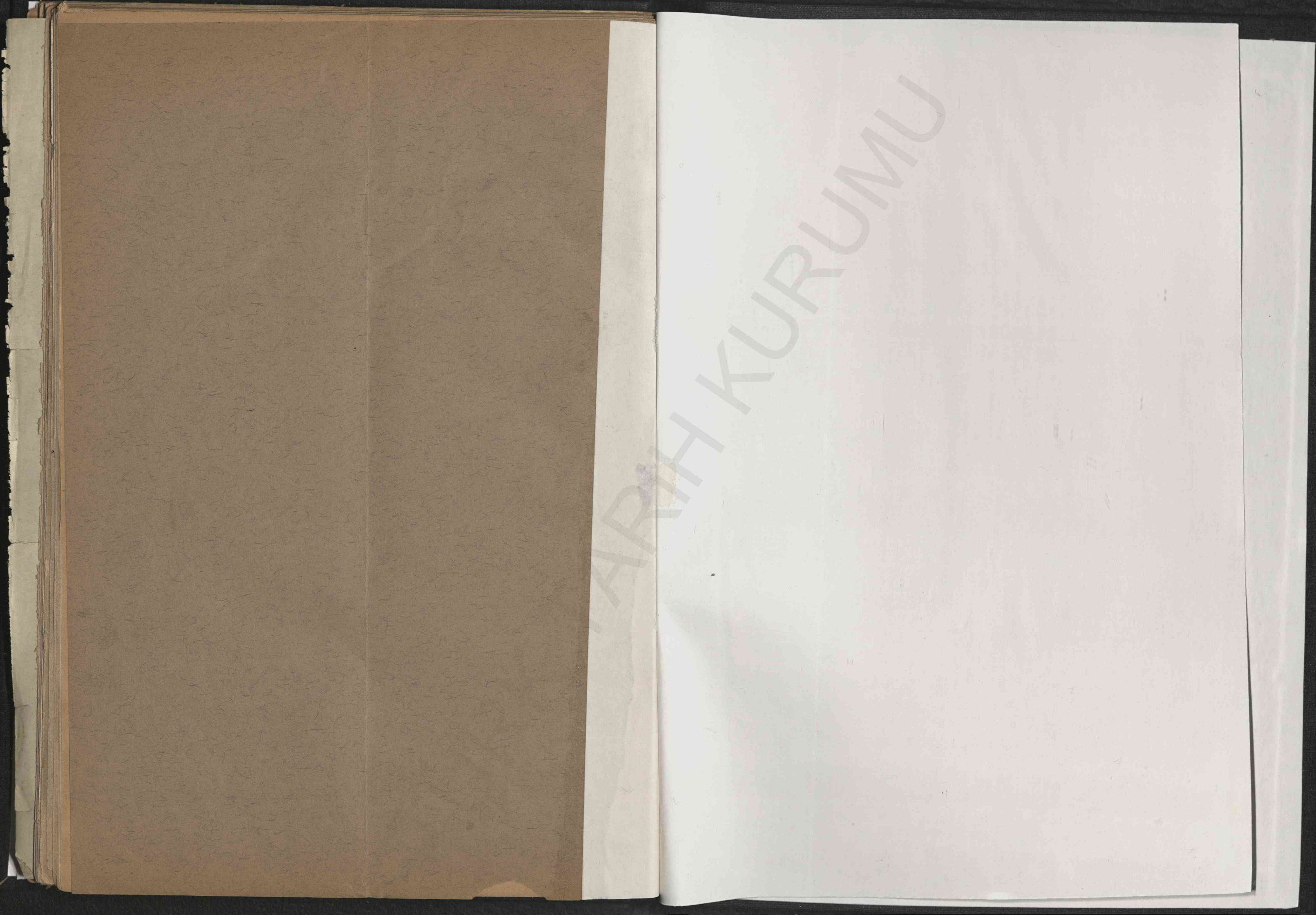
ABONE:

Seneliği [120] kuruş. Abone için Halkevine baş vurmaldır.

İmtiyaz Sahibi : Ahmet Sami Onur.

Neşriyat Direktörü : Sami Akyol.

Basıldığı Yer : Doğan Basımevi - Afyon.

TÜRK TARİH KURUMU

Kurum Adı: TÜRK TARİH KURUMU
Sicil No: 255.7.2/24/800109
DERGİLER TAŞPINAR II, 19-24 (1934) Markası: MARKASIZ
Bulunduğu Yer: Konusu:

